

**Uchwała Nr XXV/170/08/08
Rady Miejskiej w Dobrym Mieście
z dnia 15 września 2008 r.**

w sprawie: przyjęcia „Planu Odnowy Cerkiewnika do roku 2013”

Na podstawie art. 18, ust.1 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. nr 142 poz. 1591 z późn. zm. 2002 r. nr 23 poz.220, nr 62 poz. 558, nr 113 poz.984, nr 153 poz.1271, nr 214 poz.1806, z 2003 r. nr 80 poz. 717 i nr 162 poz.1568, z 2004 r.: nr 116, poz.1203, z 2005 nr 172 poz. 1441, nr 175 poz. 1457, z 2006 r. nr 17 poz. 128, nr 181 poz. 1337, oraz z 2007 nr 48 poz. 327, nr 138 poz.974, nr 173 poz. 1218) **Rada Miejska w Dobrym Mieście uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się „Plan Odnowy Cerkiewnika do roku 2013”, stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dobrego Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodnicząca
Rady Miejskiej
Małgorzata Łańko**

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
I. Opis i charakterystyka miejscowości.....	4
II. Inwentaryzacja zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego.....	13
III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.....	13
IV. Planowane kierunki rozwoju wsi.....	17
V. Opis planowanych przedsięwzięć wraz z harmonogramem ich realizacji.....	19
VI. Ocena i nadzór realizacji programu.....	23

Wstęp

Rozwój obszarów wiejskich przez pobudzanie aktywności, przedsiębiorczości, podnoszenie poziomu wykształcenia i umiejętności mieszkańców wsi, oraz integrowanie społeczeństwa wiejskiego to kluczowe wyznaczniki polityki rozwoju wsi Unii Europejskiej.

Wszystkie te elementy składają się na złożony proces odnowy wsi, indywidualny dla każdej społeczności wiejskiej, osadzonej w specyficznych warunkach ekonomicznych i społecznych, oraz zaopatrzonych w zasoby przyrodnicze, kulturowe, infrastrukturalne.

Plan odnowy miejscowości jest najważniejszym elementem odnowy wsi: strategią i przepisem na osiągnięcie wyznaczonych celów i jak najlepsze zabezpieczenie potrzeb mieszkańców.

Dokument ten sporządzany jest po to, aby, aby precyzyjnie określić zakres i sposób realizacji różnych działań, ale przede wszystkim umożliwia ubieganie się o dotacje unijne w ramach z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Niniejsza strategia – Plan Odnowy Cerkiewnika do 2013 r. jest podsumowaniem serii warsztatów i spotkań z mieszkańcami wsi, lokalnymi organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami, rolnikami oraz samorządem gminy, którzy wskazali walory i bariery rozwoju wsi w kontekście indywidualnych potrzeb, oraz określali wizję rozwoju wsi w przyszłości.

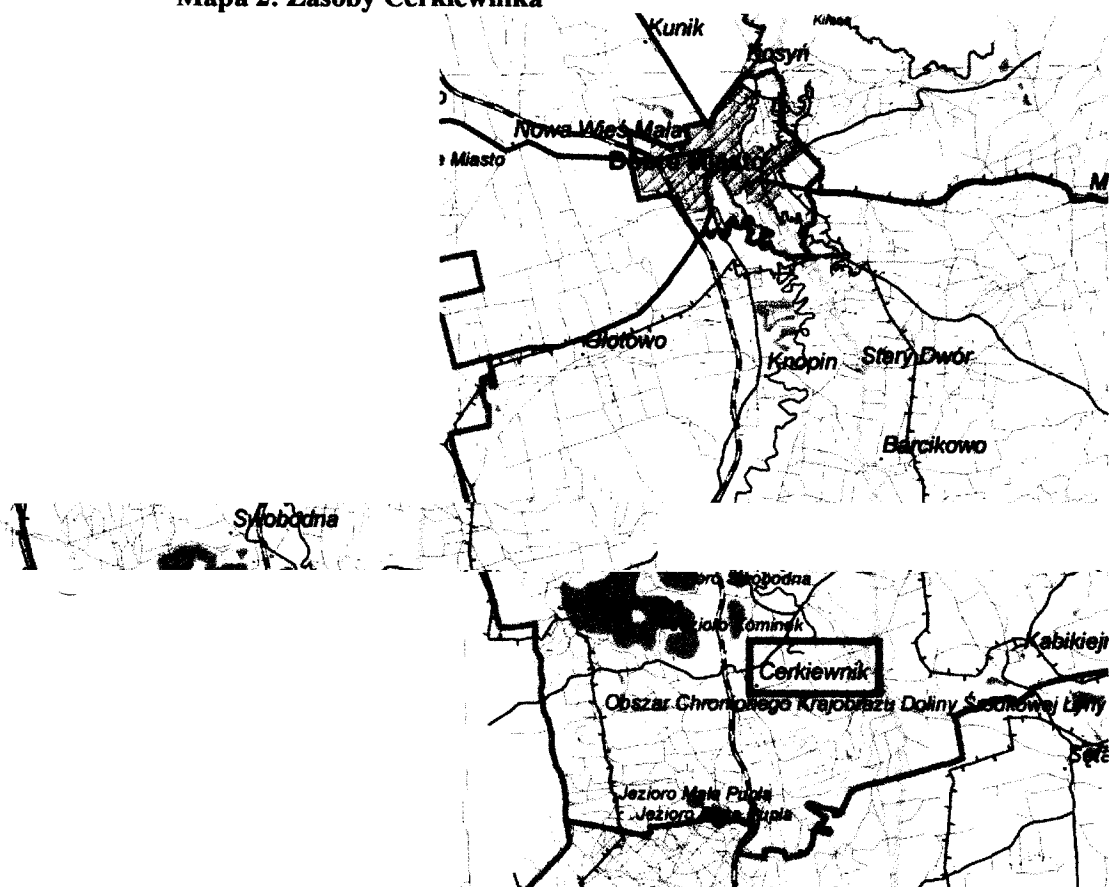
Plan Odnowy Cerkiewnika obejmuje swoim zakresem charakterystykę miejscowości, inwentaryzację lokalnych zasobów, analizę barier i szans dalszego rozwoju. W oparciu o zidentyfikowane zasoby wytycza kierunki dalszego rozwoju i działania planowane do realizacji, wraz z ich szczegółowym opisem, harmonogramem i szacunkiem kosztów.

Jest to dokument, który w swoich założeniach wpisuje się w cele rozwoju gminy, określone w strategii rozwoju i strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Jak każda strategia jest to dokument otwarty, którego aktualizacja będzie pożądana w sytuacji zmiany uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i finansowych.

Każde działanie, którego celem będzie poprawa jakości życia mieszkańców Cerkiewnika, będzie ono realne do wykonania i będzie posiadało realne źródła finansowania będzie mogło być wpisane w planowane działania strategii.

Mapa 2: Zasoby Cerkiewnika

1.1 Klimat

Lokalne warunki klimatyczne wsi i sołectwa Cerkiewnik, tak jak całej Gminy Dobre Miasto ukształtowały się w wyniku oddziaływania takich czynników jak rzeźba terenu, obecność zwartych kompleksów leśnych i zbiorników wodnych. Zróżnicowanie warunków termicznych i wilgotnościowych zaznacza się najwyraźniej między obszarami obniżeń a wysoczyzną.

Niekorzystne warunki mikroklimatyczne sołectwa Cerkiewnik panują w dolinie rzeki Łyny oraz w obniżeniach terenowych. Pionowy rozkład temperatury powietrza na tych terenach sprzyja tu utrzymywaniu się zastoisk chłodnego powietrza i hamuje jego wymianę. Obniżenia terenowe charakteryzują się krótszym nasłonecznieniem, zwiększonymi amplitudami dobowymi temperatury, większą wilgotnością i częstym występowaniem mgieł.

Specyficzne warunki klimatyczne sołectwa Cerkiewnik wykształciła bliskość zbiorników wodnych, a zwłaszcza jeziora Limajno: wyższa wilgotność powietrza, wpływ na otoczenie temperatury wody jeziora, a także zasoby mineralne Limajna sprawiają, że uprawy warzyw i zbiory owoców SA tu znacznie lepszej jakości niż na innych obszarach (np. bardzo rzadko odczuwalne są skutki przygruntowych przymrozków).

1.2. Warunku hydrogeologiczne

Miejscowość Cerkiewnik położona jest w dolinie Łyny, nad jeziorem Limajno. Szczególne walory miejscowości przejawiają się w występowaniu w okolicy jezior, obszarów leśnych, łąk i pastwisk oraz gruntów ornyczych (walory wizualne).

Bieg rzeki Łyny na obszarze sołectwa jest szczególnie ciekawy – rzeka przepływa przez obszary łąkowe i rozlewiska, mając kształt krętej wstęgi.

Meandrowe ukształtowanie biegu rzeki oraz rozlewiskowe otoczenie sprawiają, że spotkać można tu niezwykle ciekawe odmiany roślinności – charakterystyczne dla terenów bagnistych, oraz rzadkie gatunki zwierząt i ptaków. Stacjonują tu między innymi bobry, norki oraz przepiękne ptaki zimorodki.

W południowo- zachodniej części Gminy znajduje się **jeziro Limajno**.

Jest ono zbiornikiem polodowcowym o pow. 235,6 ha (wraz z wyspą), długości prawie 3 km i szerokości 1,5 km, o urozmaiconej, dobrze rozwiniętej linii brzegowej z licznymi zatoczkami i półwyspami oraz zadrzewioną wyspą w części wschodniej.

Jest to jezioro polodowcowe o średniej głębokości 9,5 metra i głębokości maksymalnej – 39,5 metra.

Pierwsza klasa czystości jeziora i jego głębokość sprawiają, że jest doskonałym miejscem do uprawiania sportu nurkowego.

W części wschodniej jezioro Limajno łączy się malowniczo z jeziorem Stobojno (Stobagien), w dalszej części natomiast z rzeką Łyną.

Brzegi wokół jeziora są pagórkowate, miejscami strome otoczone polami i łąkami.

W części północnej i zachodniej jeziora brzegi są zalesione przepięknymi masywami leśnymi nadleśnictwa Kudypy o przewodzie drzewostanu bukowego.

Nad jeziorem Limajno stacjonują: wydra i norka amerykańska.

Czystą i dobrze natlenioną wodę zawdzięcza jezioro 20 wpadającym do niego niewielkim ciekom wodnym. Czystość wody potwierdza obecność w linii brzegowej raków.

Ze względu na typ jeziora : linowo- szczupakowy bardzo dobrze rozwinięty jest tu sport wędkarski.

Do najbardziej popularnych należą majowe połowy na szczupaki , a także całoroczne połowy okoni i płoci.

W obszarze ewidencyjnym sołectwa znajdują się cztery inne jeziora- Mały Komin, Duży Komin, Mała Pupla, Duża Pupla. Te znacznie mniejsze od Limajna jeziorka charakteryzuje przepiękne, śródleśne położenie i duża zasobność ryb. Duża Pupla posiada plażę, z której bardzo chętnie korzystają mieszkańcy Cerkiewnika.

Miejscowość Cerkiewnik otoczony jest lasami Nadleśnictwa Kudypy o przewodzie drzewostanu bukowego.

2. Historia miejscowości

Wieś została założona przez biskupa warmińskiego, Henryka Sorbona w 1383 roku na 70 włókach. W 1397 roku przeszła na własność kapituły kolegiackiej w Dobrym Mieście. W czasie wojny polsko-krzyżackiej w latach 1519-1521 został spustoszony i 23 włóki nie posiadały już gospodarzy. Wieś została odbudowana w XVI w.

Z okolic Cerkiewnika wysyłano modrzewie do budowy masztów dla floty kaperskiej króla Zygmunta Augusta. W 1783 roku we wsi było 50 chałup, w roku 1818 mieszkało tutaj 296 osób, przed II Wojną Światową - 578 osób.

Ludność niemiecka przesiedliła się po wojnie do Niemiec, natomiast we wsi zamieszkały osoby z terenów Litwy i Polski środkowej. W 1978 roku mieszkało tu 528 osób, a dziś 427.

Na terenie Sołectwa znajdują się dwa obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- **kościół parafialny p.w. św. Katarzyny** – kościół wybudowany pierwotnie w średniowieczu, w stylu neogotyckim, nawiązującym do średniowiecznych form architektury warmińskiej,
Po pożarze, który miał miejsce w 1819 roku kościół wybudowano ponownie w 1852 roku: mury, z cegły, na planie prostokąta, z wieżą od zachodu i szczytem od wschodu. Wystrój i wyposażenie kościoła jest pseudobarokowe. Ołtarze boczne, ołtarz główny i ambonę wykonał Krzysztof Jaroszewicz z Ornety w latach 1851- 1852.
Kościół położony jest na wzniesieniu, otoczony starym cmentarzem i wiekowymi domami,
- **cmentarz parafialny rzymsko – katolicki z końca XIX wieku.**

Pozostałe, cenne architektonicznie i kulturowo obiekty:

- **pomnik upamiętniający ofiary I wojny światowej** (kapliczka z listą mieszkańców poległych na wojnie, znajdująca się przy kościele),
- **kapliczki: „pod gruszą”** – położona przy drodze, z czerwonej cegły, dach dwuspadzisty pokryty dachówką, zwieńczony sterczykami,
 „pod świerkiem” – z czerwonej cegły, otynkowana,
 „pod lipami” i „Ave Maria” – z czerwonej cegły, znajdują się na prywatnych posesjach,
- **zniszczony i zaniedbany dworek,**
- **zabytki archeologiczne: stare grodziska, kamienie narzutowe, kurhany,**
- **taras widokowy, tzw. „Kapelusz”**) – własność prywatna.

3. Lokalizacja, dostępność komunikacyjna

Cerkiewnik położony jest południowej części Gminy Dobre Miasto, w odległości 8 km od miasta.. Sąsiaduje z sołectwami: Swobodna, Barcikowo.

Komunikacja:

Oddalona 4 km od wsi droga krajowa nr 51 Bartoszyce-Olsztyn

Drogi powiatowe:

- nr 26 120 – od drogi krajowej nr 51, na odcinku: Kłodka – Cerkiewnik – Różynka, utwardzona do Cerkiewnika. Droga o bardzo złym stanie technicznym od Cerkiewnika do Różynki (przebiegająca niewielkim pasmem przez las), okresowo nieprzejezdna (roztopy, ulewy).

Sołectwo posiada dostęp do komunikacji kolejowej-jest to kolej o zasięgu lokalnym(trasa Olsztyn-Braniewo), jednotorowa, obsługiwana przez pociągi i szynobusy PKP.

Usługi komunikacji autobusowej świadczone są w znacznej mierze przez sektor prywatny z udziałem PKS Olsztyn, PKS Bartoszyce, PKS Lidzbark Warmiński.

4. Struktura demograficzna

Tabela nr 1

Sołectwo	Ilość mieszkańców w 2006 r.	Ilość kobiet	Ilość mężczyzn	Ilość osób w wieku przedprodukcyjnym	Ilość osób w wieku produkcyjnym	Ilość osób w wieku poprodukcyjnym
Cerkiewnik	427	230	197	104	275	48

Źródło danych: statystyka własna- Urząd Miejski w Dobrym Mieście , ewidencja ludności

Struktura demograficzna przedstawia się następująco:

W ogólnej liczbie 427 mieszkańców kobiety stanowią 53,86% (230 kobiet), a mężczyźni 46,14% (197 mężczyzn).

Przewaga kobiet wśród mieszkańców jest wskaźnikiem charakteryzującym całą Gminę Dobre Miasto, natomiast wskaźnik liczby kobiet w stosunku do mężczyzn w sołectwie Cerkiewnik (117 kobiet na 100 mężczyzn) znacznie przewyższa średnią dla Gminy (105 kobiet na 100 mężczyzn). Przewaga kobiet wśród mieszkańców wsi jest postrzegania jako zjawisko pozytywne i stanowi przeciwieństwo ogólnopolskiej, niekorzystnej tendencji demograficznej na obszarach wiejskich.

Wśród mieszkańców występuje bardzo wysoki odsetek osób w wieku produkcyjnym- 64,4% - zdecydowana większość mieszkańców jest młoda i Cerkiewnik ma dobre perspektywy rozwojowe.

5. Lokalna gospodarka

Mieszkańcy Cerkiewnika w przeszłości zajmowali się przede wszystkim gospodarką rolną, pracą w lesie i połowem ryb – były to ich główne źródła dochodów.

Z biegiem czasu odchodzono od rolnictwa i obecnie tylko dla niewielkiego odsetka mieszkańców jest ono głównym źródłem dochodów. Wśród źródeł dochodów przeważają wśród mieszkańców dochody

za pracę w lesie (pilarze, zrywkarze etc). Część mieszkańców znalazła pracę w Olsztynie i Dobrym Mieście – co jest dogodnym rozwiązaniem, zwłaszcza po przebudowie drogi krajowej nr 51.

W sołectwie Cerkiewnik funkcjonuje kilka podmiotów prowadzących działalność gospodarczą:

- leśnictwo Buki (Nadleśnictwo Kudypy),
- Zakład Usług Leśnych,
- zakład usługowy: usługi dźwigowo – transportowe,
- sklep spożywczo – przemysłowy,
- przedsiębiorstwo handlowo – usługowe (z planowanym rozwojem ośrodka restauracyjnego).

Przedsiębiorczość Cerkiewnika to również działania w obszarze turystyki i agroturystyki: wiele gospodarstw zostało podzielonych i sprzedanych – powstały tu domy letniskowe: całoroczne i sezonowe, wiele osób świadczy usługi wynajmu w celach turystycznych (oficjalnie są trzy obiekty udostępniające miejsca noclegowe).

Tak jak w każdej, dotkniętej zmianami strukturalnymi wsi, w Cerkiewniku obserwowane jest zjawisko bezrobocia, biedy, patologii rodziny i jednostek. Długotrwały brak pracy wiąże się z alkoholizmem, marazmem i traktowaniem „przesiadywania pod sklepem” jako najważniejszego zajęcia. Postawa ta, choć występuje u osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem, negatywnie wpływa na wizerunek i jakość życia wsi, jest negatywnym ale niestety powielanym wzorcem dla dzieci i młodzieży.

6. Infrastruktura techniczna

Drogi:

- droga krajowa nr 51 Olsztyn – Bartoszyce,
- drogi powiatowe: - **nr 26 120** – od drogi krajowej nr 51, na odcinku: Kłodka – Cerkiewnik – Różynka, utwardzona do Cerkiewnika. Droga o bardzo złym stanie technicznym od Cerkiewnika do Różynki (przebiegająca niewielkim pasmem przez las), okresowo nieprzejezdna (roztopy, ulewy).

Kanalizacja:

Sołectwo Cerkiewnik, włączone do aglomeracji Dobrego Miasta posiada nowo wybudowaną sieć kanalizacyjną (oddanie do użytku 2006 rok), grawitacyjno – tłoczną, podłączoną do miejskiej oczyszczalni ścieków w Kosyniu.

Nie podłączone do sieci są pojedyncze gospodarstwa zabudowy kolonijnej i część zabudowań o charakterze letniskowym. Bliskość zbiornika wodnego jeziora Limajno, położonego w obszarze chronionego krajobrazu doliny Łyny powoduje, że z biegiem czasu cała zabudowa mieszkalna będzie musiała być podłączona do sieci zbiorczej (zakaz budowy obiektów z szambami).

Zaopatrzenie w wodę:

Wszystkie domostwa wsi Cerkiewnik podłączone są do ujęcia wody w Cerkiewniku o parametrach:

Nazwa stacji uzdatniania	Wydajność rzeczywista (m3/h)	Wydajność potencjalna (m3/h)	Średnia dobowa (m3/d)
Cerkiewnik	10	14-20	20-140

Odpady komunalne: z obszaru sołectwa są wywożone przez Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Dobrym Mieście.

Gmina Dobre Miasto nie dysponuje składowiskiem odpadów – wywozi je do odbiorców zewnętrznych.

Sołectwo Cerkiewnik wyposażone jest w system pojemników do selektywnej zbiórki odpadów.

7. Infrastruktura kulturalna i oświatowa

Obiektem oświatowym jest niepubliczna szkoła podstawowa, prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik, w której uczy się obecnie 19 dzieci.

Szkoła prowadzi edukację dzieci w klasach 0 – 3. Finansowana jest z dotacji Gminy Dobre Miasto. Oferta oświatowa placówki wzbogacana jest różnymi programami, na które stowarzyszenie z dużym powodzeniem pozyskuje fundusze zewnętrzne. Do najciekawszych, zrealizowanych projektów należą: kursy języka angielskiego dla dzieci, cykle edukacyjne: „zabawy z gliną...”, „na szkle malowane”.

Drugą placówką kulturalno-oświatową jest świetlica wiejska, w której organizowane są różnego rodzaju zabawy, imprezy kulturalne, konkursy, spotkania mieszkańców, zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży. Od 2008 roku świetlicę również prowadzi wspomniane wyżej stowarzyszenie. Na terenie sołectwa Cerkiewnik nie ma szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych – młodzież dojeżdża do szkół gimnazjalnych i średnich w Dobrym Mieście oraz Olsztynie.

Szkolnictwo gimnazjalne

- Gimnazjum Publiczne im. Jana Pawła II w Dobrym Mieście ul. Garnizonowa,
- Gimnazjum Niepubliczne Stowarzyszenie na Rzecz Oświaty i Kultury w Dobrym Mieście ul. Ułańska.

Szkolnictwo ponadgimnazjalne

Edukacyjna oferta ponadgimnazjalna jest realizowana przez:

- **Zespół Szkół Zawodowych w Dobrym Mieście:**
Liceum Profilowane: Zarządzanie Informacją,
Technikum: mechaniczne i handlowe,

Zasadnicza Szkoła Zawodowa w zawodach: tapicer, sprzedawca, kucharz małej
gastronomii, kierunek wielozawodowy,

Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące

Szkoła Policealna w kierunkach: technik informatyk, technik ekonomista,

➤ **Zespół Szkół Rolniczych w Smolajnach:**

Liceum Profilowane: Zarządzanie Informacją

Technikum Rolnicze: Obsługa Ruchu Turystycznego

➤ **Liceum Ogólnokształcące w Dobrym Mieście.**

8. Kultura i organizacje społeczne

W Cerkiewniku funkcjonuje świetlica wiejska, w której prowadzone są regularnie zajęcia dla dzieci i młodzieży. Do roku 2007 włącznie zajęcia organizowane były przez Centrum Kultury w Dobrym Mieście w ramach projektu „Kolorowe Świetlice”.

Od 2008 roku organizacją funkcjonowania świetlicy zajęło się Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik.

Świetlica wiejska zlokalizowana jest w budynku położonym w centrum wsi, składa się z dwóch sal. Stan techniczny obiektu jest bardzo zły, jego dalsze udostępnianie mieszkańcom jest uwarunkowane wykonaniem kompleksowego remontu.

Organizacje społeczne:

- **Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik** – powstało w 2000 roku, członkami założycielami są mieszkańcy Cerkiewnika. Głównym zadaniem stowarzyszenia jest prowadzenie niepublicznej szkoły podstawowej, animowanie życia kulturalno – oświatowego wsi, działania na rzecz jej rozwoju i wyrównywania szans edukacyjnych.

Stowarzyszenie z dużym powodzeniem pozyskuje fundusze na realizację swoich projektów:

- „wiejska sala ćwiczeń” – z pozyskanej dotacji zakupiono wyposażenie wiejskiej siłowni,

- organizacja kursu języka angielskiego dla dzieci,

- organizacja ferii zimowych: „Zabawy z gliną...”, „Na szkle malowane”.

Ponadto stowarzyszenie każdego roku organizuje konkurs na najładniejsze obejście na wsi: „Moja posesja moją wizytówką”

- **Ochotnicza Straż Pożarna** – jednostka OSP włącza się w inicjatywy społeczne realizowane w sołectwie,

- **Stowarzyszenie „Aktywna Młodzież”** – organizacja młodzieży akademickiej realizująca projekty na rzecz wzrostu zaangażowania młodych ludzi w inicjatywy lokalne, rozwój obszarów wiejskich, rozwój turystyki na wsi,

- **Rada Sołecka** – organ Sołectwa - jednostki pomocniczej Gminy. Rada sołecka włącza się we wszystkie inicjatywy realizowane na terenie sołectwa.

Zrealizowane, wspólne działania powyższych organizacji to:

- budowa placu zabaw dla dzieci,
- coroczna akcja pozyskiwania drewna na opał do świetlicy,
- wspólna organizacja imprez i przedsięwzięć integracyjnych: ognisk, wigilii, wyjazdów na basen, festynów.

Lokalni twórcy

Krystyna Najmowicz – haft krzyżkowy, haftowane obrazy,
Mirek Marczak – wyplatanie przedmiotów użytkowych z wikliny (kosze)

9. Opieka medyczna

Na terenie sołectwa Cerkiewnik nie funkcjonuje samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej. Mieszkańcy sołectwa objęci są opieką Ośrodków zdrowia funkcjonujących w Dobrym Mieście.

10. Bezpieczeństwo publiczne

Komisariat Policji w Dobrym Mieście obejmuje zasięgiem cały obszar gminy Dobre Miasto. Ogółem zatrudnionych jest tu 30 osób.

11. Energetyka

W Gminie Dobre Miasto wszystkie gospodarstwa korzystają z energii elektrycznej. Średnie zużycie energii w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 1,70m Wh.

W zakresie zaopatrzenia na energię sołectwa obsługuje **Koncern Energetyczny ENERGA S.A.**

12. Telekomunikacja

W Gminie Dobre Miasto działają dwie placówki pocztowo-telekomunikacyjne, obie na terenie miasta, które obsługują obszary wszystkich sołectw i miasta.

Podobnie jak w innych wsiach oddalonych od miasta, w **Cerkiewniku jest ograniczony dostęp do internetu.**

II. Inwentaryzacja zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego

Podczas spotkań, warsztatów, zebrań wiejskich, mieszkańcy sołectwa Cerkiewnik określili zasoby, których występowanie kreuje wizerunek i stanowi podstawę dalszego rozwoju wsi.

Zabytki i historia.

1. Kościół neogotycki z 1852r. wraz z zabytkowym cmentarzem,
2. Pomnik upamiętniający ofiary I Wojny Światowej,
3. „Kapliczka pod gruszą”,
4. „Kapliczka pod świerkiem”,
5. „Kapliczka pod lipami” z XX w.,
6. Kapliczka „Ave Maryja”
7. Grodziska staropruskie

Krajobraz kulturowy wzbogacają charakterystyczne dla Warmii budownictwo sakralne – kościół oraz przydrożne warmińskie kapliczki.

Zasoby przyrodnicze.

Miejscowość położona jest w dolinie Łyny, na obszarze jej chronionego krajobrazu, nad jeziorem Limajno. W obszarze sołectwa są również 4 mniejsze, bardzo atrakcyjne przyrodniczo i rekreacyjnie mniejsze jeziora (5-10 ha): Mały Komin, Duży Komin, Mała Pupla, Duża Pupla. Szczególne walory sołectwa, obok 5 jezior to przepiękne bukowe kompleksy leśne, łąki i pastwiska oraz grunty orne zlokalizowane na pagórkowatym, dostarczającym wielu wrażeń wizualnych terenie.

Jeziro Limajno, poza walorami turystyczno – rekreacyjnymi posiada niespotykane walory przyrodnicze: na znajdującym się półwyspie od lat stacjonuje Orzeł Bielik.

Doskonałe warunki bytowe, którym sprzyja obowiązująca w obrębie jeziora strefa ciszy wpływają na liczbę corocznie chowanego przez parę bielików potomstwa: od dwóch lat trzy orły bieliki powiększają ptasią rodzinę.

Zasoby ludzkie.

Mieszkańcy Cerkiewnika to aktywne społeczeństwo chętnie angażujące się w inicjatywy lokalne, działania na rzecz poprawy jakości życia na wsi.

Źródło zacieśnienia więzi i działań społecznych mieszkańców to likwidacja publicznej szkoły podstawowej i duża determinacja w otwarciu niepublicznej placówki oświatowej.

Kolejnym krokiem społecznej aktywności było przejęcie przez stowarzyszenie świetlicy wiejskiej.

Na szczególne podkreślenie w społecznej aktywności mieszkańców zasługuje współpraca wszystkich lokalnych organizacji: stowarzyszenia, parafii, rady sołeckiej w kreowaniu jakości życia na wsi.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

W trakcie spotkań organizowanych przez Lokalną Grupę Działania „Warmiński Zakątek” zebrani mieszkańcy wsi oraz przedstawiciele Gminy rozważali możliwości oraz potencjalne kierunki rozwoju Orzechowa.. W toku dyskusji wskazywano wiele elementów szans ,zagrożeń, silnych i słabych stron sołectwa, jednakże z uwagi na potrzebę jak największej koncentracji działań, drogą eliminacji pozostawiono tylko po 3 najważniejsze punkty analizy SWOT warunkujące rozwój Orzechowa na najbliższe lata. Są to:

Silne strony: <ol style="list-style-type: none">1. Bogate zasoby przyrodnicze i krajobrazowe (lasy, jeziora, krajobraz).2. Dobre wyposażenie infrastrukturalne (wodociąg, kanalizacja, szkoła, świetlica)3. Dobra dostępność komunikacyjna4. Aktywność mieszkańców (stowarzyszenie, rada sołecka).5. Zasoby kulturowe	Szanse: <ol style="list-style-type: none">1. Możliwość pozyskiwania funduszy z UE na realizację projektów.2. Wzrost popytu na turystykę wiejską i rekreację na terenach podmiejskich.3. Aktywność mieszkańców przy realizacji projektów.4. Rozbudowa zaplecza kulturalno-rekreacyjnego.
Słabe strony: <ol style="list-style-type: none">1. Brak promocji miejsc atrakcyjnych turystycznie i rekreacyjnie2. Zły stan infrastruktury społecznej (szkoła, świetlica), wymagający natychmiastowych działań inwestycyjnych3. Zubożenie mieszkańców, występowanie dysfunkcji i uzależnień wśród rodzin	Zagrożenia: <ol style="list-style-type: none">1. Wyludnianie miejscowości, zwłaszcza młodych mieszkańców wsi2. Likwidacja szkoły (spadek liczby dzieci)3. Degradacja społeczna.4. Degradacja środowiska naturalnego5. Nieumiejętność pozyskania środków na poprawę jakości zaplecza infrastrukturalnego wsi

Dokonana przez mieszkańców analiza SWOT znajduje potwierdzenie w strategiach poziomu gminnego:

- Strategii Rozwoju Gminy Dobre Miasto,
- Strategii Rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Dobre Miasto,
- Programie Ochrony Środowiska w Gminie Dobre Miasto,

IV. Planowane kierunki rozwoju wsi

Rozwój miejscowości i zapewnienie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańcom to priorytety w wyznaczaniu kierunków rozwoju sołectwa.

W oparciu o analizę SWOT określono kluczowe obszary rozwoju wsi:

- modernizacja i budowa zaplecza infrastrukturalnego, w tym dróg, świetlicy,
- tworzenie warunków do rozwoju więzi społecznych i aktywności mieszkańców (zagospodarowanie czasu wolnego przez wspólne działania, poszerzanie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, inicjowanie działań na rzecz wzajemnej pomocy w trudnych sytuacjach),
- realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, oraz programów zwiększających dostępność mieszkańców do rynku pracy,
- informatyzacja wsi i edukacja mieszkańców w zakresie obsługi komputerów,
- podnoszenie estetyki miejscowości,
- promowanie walorów wsi w kierunku turystyki aktywnej i rekreacji,

Cele strategiczne:

- I. Rozwój oferty edukacyjno-kulturalnej wsi.**
- II. Integracja społeczna i wzrost aktywności zawodowej mieszkańców.**
- III. Podnoszenie jakości życia na wsi.**
- IV. Wykorzystanie zasobów naturalnych w kierunku aktywnej turystyki.**

Cel I. Rozwój oferty edukacyjno-kulturalnej wsi.

Realizacja tego celu sprzyjać będzie szerszemu angażowaniu się mieszkańców w prace na rzecz swego najbliższego otoczenia.

Wspólne zaangażowanie w remont świetlicy wiejskiej, tworzenie oferty świetlicy dla dzieci i młodzieży, oraz różnych przedsięwzięć kierowanych do mieszkańców wsi ma być bodźcem do integracji społeczeństwa.

Rozwój oferty edukacyjno – kulturalnej Cerkiewnika jest niezbędny w kontekście ograniczonego dostępu do oferty zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych, rozwijających zainteresowania i talenty mieszkańców.

Niewielu rodziców dowozi dzieci na zajęcia do miast. Większość dzieci korzysta wyłącznie z zajęć organizowanych w Cerkiewniku.

poprzez wskazanie cech pozytywnych i potencjału rozwojowego w sposób zbieżny do analiz dokumentów strategicznych.

Zidentyfikowane bariery i zagrożenia zrównoważonego rozwoju wsi, do których należą: niedostateczne zaplecze infrastrukturalne, dysfunkcje społeczne i ograniczony dostęp mieszkańców do usług społecznych, rynku pracy, a także słaba promocja walorów turystyczno - rekreacyjnych i zagrożenie degradacji środowiska przyrodniczego, to wyniki analizy zarówno strategii gminnych jak i niniejszego Planu.

Plan Odnowy Cerkiewnika do roku 2013

Cel II. Integracja społeczna i wzrost aktywności zawodowej mieszkańców.

Przeważająca część mieszkańców Cerkiewnika prawidłowo funkcjonuje na rynku pracy i w lokalnym środowisku.

Jednak około 30% rodzin boryka się z problemami finansowymi, niedostosowaniem do obecnych warunków ekonomicznych. Im dłuższy okres pozostawania bez pracy, tym częściej dochodzi do załamania i rezygnacji tych osób. Pojawia się alkohol, dysfunkcje w rodzinie, czasami przemoc. Takie rodziny korzystają ze wsparcia pomocy społecznej, byt swojej rodziny opierając na zasiłkach.

Celem działań planowanych do realizacji w tym zakresie jest włączenie jak największej liczby mieszkańców w proces integracji wsi, organizacja kursów, warsztatów, szkoleń w zakresie nabywania nowych umiejętności i kompetencji zawodowych.

Cel III. Podnoszenie jakości życia na wsi.

Budowa, modernizacja infrastruktury technicznej, społecznej.

Zachowanie dziedzictwa kulturowego (kościół, cmentarz, kapliczki).

Estetyka wsi i posesji.

Cel IV. Wykorzystanie zasobów naturalnych w kierunku aktywnej turystyki.

Cel obejmuje działania, które mają służyć utworzeniu i rozwijaniu zintegrowanego produktu turystycznego z zakresu turystyki aktywnej: rajdy rowerowe, kąpieliska, ścieżki dydaktyczne, przewodnik historyczny itp.

V. Opis planowanych przedsięwzięć wraz z harmonogramem ich realizacji

Rozpatrując możliwość realizacji określonych podczas spotkań mieszkańców Celów, opracowano listę projektów planowanych do realizacji w Cerkiewniku do roku 2013.. Harmonogram ich wykonania określa również wzajemną zależność czasową i realizacyjną kolejnych działań.

Działania inwestycyjne i nieinwestycyjne uzupełniają się nawzajem, realizując poszczególne cele niniejszej strategii.

Jako źródło finansowania projektów przewiduje się głównie fundusze działania Odnowa wsi w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Inne działania mogą być realizowane ze środków własnych, funduszu sołectkiego, przy pomocy gminy oraz przy wykorzystaniu środków dostępnych w ramach LEADER.

Szczególną rolę w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na rozwój wsi będzie pełnić Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik.

Projekty:

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji
PROJEKTY INWESTYCYJNE		
1.	<p style="text-align: center;"><i>Remont świetlicy wiejskiej w Cerkiewniku</i></p> <p>Szacowany koszt: 600 000 zł Źródło finansowania: - Gmina Dobre Miasto: . 450.000 - PROW (Odnowa wsi i rozwój): 150.000 Remont świetlicy obejmuje kompleksową modernizację budynku wraz z ogrzewaniem, wymiana pokrycia dachowego i dobudową przybudówki z przeznaczeniem na pełnienie funkcji pomieszczenia socjalnego. Obecny stan świetlicy jest bardzo zły i ogranicza możliwości jej wykorzystania. Realizator: Gmina Dobre Miasto</p>	2008-2009
2.	<p style="text-align: center;"><i>Remont budynku szkoły podstawowej</i></p> <p>Szacowany koszt: 100 000 zł Źródło finansowania: - Gmina Dobre Miasto: 20.000 - Minister Kultury (mecenat): 30.000 - PROW (Odnowa i rozwój wsi): 50.000 Opis: Budynek szkoły podstawowej wymaga wielu prac odtworzeniowych, jest zużyty w stopniu znacznym. Szczegółowy zakres prac remontowych (wewnątrz i na zewnątrz budynku zostanie określony podczas inwentaryzacji</p>	2013

	przedprojektowej i będzie obejmował: naprawę i cyklinowanie podłóg, położenie wykładziny, szpachlowanie i malowanie ścian, wymianę nieszczelnych okien, remont sanitariatów) Realizator: Gmina Dobre Miasto	
3.	<i>Renowacja obiektów zabytkowych: kościoła i cmentarza oraz obiektów cennych kulturowo: warmińskich kapliczek</i> Szacowany koszt: 300 000 zł Źródła finansowania: - Minister Kultury: 150 000 zł - fundusz kościelny, dobrowolne wpłaty: 150 000 zł Opis: obiekty zabytkowe i cenne kulturowo wymagają wielu prac renowacyjnych – bardzo skomplikowanych, wymagających stosowania specjalnych procedur konserwatora zabytków. W ramach projektu chcemy wesprzeć kościół w zachowaniu tych obiektów i pozyskać fundusze na ich renowację. Realizator: Parafia	2010 - 2013
4.	<i>Remont drogi powiatowej</i> Szacowany koszt: 500 000 zł Źródła finansowania: - RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013: 425 000 zł - Powiat Olsztyński: 37 500 zł - Gmina Dobre Miasto: 37 500 zł Opis: droga powiatowa jest w bardzo złym stanie technicznym, szczególnie na odcinku od granicy wsi do Różynki, prowadzącym przez bardzo atrakcyjne turystycznie obrzeża jeziora Limajno, lasy bukowe, oraz pagórkowate tereny łąkowe. Realizator: Powiat Olsztyński / Gmina Dobre Miasto	2011-2012
5.	<i>Modernizacja boiska sportowego</i> Szacowany koszt rzeczowy: 35 000 zł Źródła finansowania: - PROW/Leader, program małych grantów: 25 000 zł - wkład niefinansowy (praca własna): 3 500 zł - wkład własny: 6 500 zł Opis: boisko znajdujące się przy świetlicy wiejskiej posiada nierówną nawierzchnię, stare ogrodzenie, nie ma żadnych urządzeń sportowych. Planowany zakres prac to wyrównanie i obsianie nawierzchni, wykonanie utwardzonych przejść, montaż ławek i urządzeń sportowych. Wszystkie prace zostaną wykonane przez mieszkańców. Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik	2010
PROJEKTY NIEINWESTYCYJNE		
1	<i>Organizacja festynu integracyjnego dla mieszkańców wsi</i> Szacowany koszt jednostkowy: 2 000 zł Źródła finansowania:	co roku

	<p>- programy grantowe kierowane do organizacji pozarządowych, w tym: Fundacja wspomaganie wsi, małe projekty w ramach PROW, realizacja zadań publicznych gminy</p> <p>Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik</p>	
2	<p>Organizacja spotkań okolicznościowych (odpusty, Dzień Matki, Ojca, Dziecka, Dożynki, wigilia)</p> <p>Szacowany koszt jednostkowy: 500 zł</p> <p>Źródła finansowania:</p> <p>- programy grantowe kierowane do organizacji pozarządowych, w tym: Fundacja wspomaganie wsi, małe projekty w ramach PROW, realizacja zadań publicznych gminy</p> <p>Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik</p>	co roku
3	<p>Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży podczas wakacji i ferii zimowych</p> <p>Szacowany koszt jednostkowy: 2 000 zł</p> <p>Źródła finansowania:</p> <p>- programy grantowe kierowane do organizacji pozarządowych, w tym: Fundacja wspomaganie wsi, małe projekty w ramach PROW, realizacja zadań publicznych gminy</p> <p>Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik</p>	co roku
4	<p>Prowadzenie świetlicy wiejskiej: zajęcia pozalekcyjne, pomoc w odrabianiu lekcji, kółka zainteresowań, inicjatywy wyrównujące dysproporcje edukacyjne dzieci i młodzieży</p> <p>Szacowany koszt roczny: 50 000 zł</p> <p>Źródła finansowania:</p> <p>- programy grantowe kierowane do organizacji pozarządowych, w tym: Fundacja wspomaganie wsi, małe projekty w ramach PROW, realizacja zadań publicznych gminy</p> <p>- Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet IX</p> <p>Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik</p>	co roku
5	<p>Inicjatywy na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na wsi:</p> <p>Szkolenia, warsztaty zawodowe w kierunku zawodów tradycyjnych, rękodzieła, kuchni regionalnej</p> <p>Szacowany koszt jednostkowy: 20 000 zł</p> <p>Źródła finansowania:</p> <p>- Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet VI – 100%</p> <p>Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik</p>	2009 2010 2011
6	<p>Powrót do społeczności: wsparcie osób pozostających w trudnych warunkach życiowych, dysfunkcyjnych, zapobieganie patologiom w rodzinie</p>	2009-2012

	<p>Szacowany koszt jednostkowy: 50 000 zł</p> <p>Źródła finansowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet VII – 100% <p>Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik</p>	
7	<p><i>Rozwój i promocja atrakcyjności turystycznej wsi Cerkiewnik: tablice informacyjne, ścieżka dydaktyczna, wydanie foldera promocyjnego</i></p> <p>Szacowany koszt: 100 000 zł</p> <p>Źródła finansowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet IX działanie 9.5. - programy grantowe kierowane do organizacji pozarządowych, w tym: Fundacja wspomagania wsi, małe projekty w ramach PROW, realizacja zadań publicznych gminy <p>Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Cerkiewnik</p>	2009- 2013

VI. Ocena i nadzór realizacji programu

Cerkiewnik jest miejscowością w której aktywnie działa kilka organizacji: Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Wsi, jednostka OSP, Rada Sołecka, Rada Parafialna. Będą one inicjatorami przemian mających zaistnieć w tej miejscowości poprzez realizację planowanych projektów.

Zadaniem lokalnych liderów – realizatorów działań będzie włączenie jak największej liczby mieszkańców w realizację zadań.

Aby zapewnić właściwą i skuteczną realizację programu założono cykliczną organizację spotkań informujących mieszkańców o stopniu wykonania poszczególnych zadań. Konsultacje pozwolą na dokonywanie systematycznych ocen realizacji programu i wprowadzenie ewentualnych korekt w planie pozwalając wybrać działania, które przynoszą najwięcej korzyści społeczności lokalnej.

Wynika to z tego, że prawdopodobnie nie wszystkie planowane zadania sprawdzą się w praktyce i niecelowa jest ich kontynuacja w takim przypadku. W sytuacji znanych wszystkim niedoborów finansowych lepiej skupić się na najefektywniejszych przedsięwzięciach.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Mułgorzata Łonko